

Black Christmas

Glem **Scream** (1996), **I Know What You Did Last Summer** (1997) og **Valentine** (2001). Det her er den ægte vare, fra en tid hvor det hele ikke blot handlede om effekter og udspekulerede måder, som diverse instruktører kunne slå deres unge skuespillere ihjel på.

Handlingen er ganske simpel. Vi befinder os i en canadisk by i juledagene, hvor vi følger en gruppe piger holde fest i deres sorority-hus - et hjem for studerende piger. Som det første ser vi en person ankomme til huset. Han lister sig ind, gemmer sig på loftet, og snart begynder pigerne at dø. Filmen tager uventede drejninger og ting fra omverdenen påvirker handlingen, som ellers stort set kun foregår i huset. I starten er vores hovedperson Barbie, der personificerer den oprørske unge pige, som kun har tanker for druk og hor. Som handlingen skrider frem skifter vi hovedperson til Jessica, der er mere voksen og barsler med tanker om at få en abort. Hun har den psykisk ustabile kæreste Peter, der senere får en ret central rolle, der dog ikke skal afsløres her. Uden at skulle lege lommepsykolog, så er der en del at komme efter i **Black Christmas**: undertrykt seksualitet, præstationsangst, moderbinding og så fremdeles. Det bliver aldrig banalt og heri er også en af filmens styrker. Frem for at det hele bliver eksplicit og skåret ud i pap, brillerer **Black Christmas** ved at underspille og antyde.

I filmens begyndelse får pigerne et opkald fra en ubehagelig stønner og telefonen forbliver en vigtig drivkraft i historien. For hvem er morderen egentlig og hvem er det der bliver ved med at ringe til huset, samtidig med

Black Christmas - DVD, region 1

Titelsekvensen

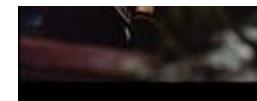
musik
 Film
 reolen
 Comics
 Spil
 kontakt
 Temaer
 links
 Søg

at flere og flere dør? Som en sidebemærkning kan man ikke undgå at nævne **Scream**-trilogien, der helt sikkert har hentet en del af sin inspiration her.

Skuespillet i **Black Christmas** er i top og på trods af at der dør en del, er der stadig plads til seriøse samtaler, humor og karakterudvikling. Handlingen er finurlig og konstant sker der ting der tager vores fokus væk fra det, at der er en morder på loftet, hvilket blot gør det mere skræmmende når han så dukker op. Politiet inddrages naturligvis i handlingen og det er igennem dem, at meget af den tørre og sorte humor kommer til udtryk. Og så bør det nævnes, at filmens slutning er helt fantastisk.

Black Christmas blev lavet i 1974, altså godt og vel fire år før **Halloween** (1978) startede den store slasherbølge i amerikansk film. Her tænkes på film som de tre førnævnte, Freddy-filmene, Jason-filmene og et utal af andre. I den amerikanske bølge går det næsten altid udover teenagere, hvilket jo hænger tæt sammen med at de er filmenes målgruppe. Men bid mærke i det amerikanske, for italienerne havde med giallo-filmene fra de sene 60'ere og 70'erne for længst kastet sig over genren. Disse var stærkt inspireret af Hitckcocks **Psycho** (1960) og dennes freudiansk undertrykte Norman Bates. Dette blev der i Italien spundet guld på og trenden blev, at alle mord skete på grund af traumer. At de traumatiske oplevelser blev mere og mere fortænkte, som filmskaberne løb tør for ideer, behøver vel ikke diskuteres nærmere. Det psykologiske er altså blot en gimmick, der overskygges af bestialske mordscener, som er at finde i spandevist i disse film. Skuespil og dybere psykologisk udvikling hos karaktererne træder i baggrunden for død og ubehag. Det bedst kendte navn inden for denne genre er vel Dario Argento, men som et pragteksemplar bør den sene giallo-film **La Casa con scala nel buio (A Blade in the Dark)** fra 1983 nævnes. Den har det store hus som stort set den eneste location, den har en underlig psykologisk forklaring på hvorfor skurken myrder og så har den en del sex og andet godt, til at tiltrække vores opmærksomhed.

Min pointe med alt dette er, at **Black Christmas** har mange af de samme elementer som giallo-filmene og de amerikanske teenlasher-film, men samtidig har den også en masse andet. Den er troværdig, skuespillet er godt og vigtigst af alt tager den sig selv seriøst og forfalder ikke til unødvendig falden på halen humor som kendetegner de amerikanske film. Samtidig går

Jessica (Olivia Hussey)

Peter (Keir Dullea)

Den rebelske Barbie (Mar
Kidder)

den ikke efter at vise blod og pigebryster, noget som giallo-filmene ellers ynder. Det skal ikke forstås som om jeg ikke nyder en god, meningsløs slasher/giallo film, men jeg finder det ret enestående, at **Black Christmas** faktisk også er det man kan betegne som en kvalitetsfilm. Noget som det hedengangne Bogart eller Information vil kunne relatere til.

Det første offer

Udover at filmen rent fortællermæssig, filmhistorisk og genremæssigt er vigtig, er **Black Christmas** stilistisk intet mindre en fremragende. Det skyldes hovedsageligt fotografen Reginald H. Morris og hans sublime måde at bruge det bevægelige kamera på. Fra filmens indledning, hvor vi i en lang POV-sekvens ser morderen ankomme til huset, til filmens slutsekvens, hvor kameraet glider søgende rundt i bygningen.

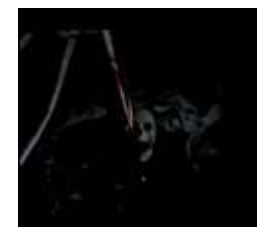

Det centrale terrormiddel

Konstant løber vores blik gennem huset, og man tager sig i at sidde klistret til skærmen for at fange alle detaljer. Det er et snildt teknisk kneb, som er blevet brugt i et utal af gysere og andre spændingsfilm. En parallel kan drages til **8 MM** (1999), i den scene hvor Nicholas Cage går rundt i morderens hus. Samtidig vækker det mindelser om Hitckcocks **Rear Window** (1954) og Polanskis **The Tenant** (1976). Filmen udspiller sig hovedsageligt på en location og det er en imponerende bedrift, at Morris formår, med det bevægelige kamera, at give os et meget præcist og stemningsfuldt indtryk af pighjemmet. Men det skal heller ikke forstås som om, at det er det eneste der visuelt gør **Black Christmas** spændende. Lyssætningen er meget virkningsfuld og troværdig, billederne er godt komponeret og her er det på sin plads at fremhæve en enkel scene. Da en af pigerne myrdes sker det med en variation af close-ups, zoom og slowmotion. Dette lyder måske som et overkill, nogen vil måske endda sige kikset, men det virker. Specielt når man tager i betragtning, at der under mordet krydsklippes til en gruppe børn der står foran huset og synger julesange. Det giver hele scenen en ekstra dimension, da man ved at pigen ikke kan reddes fordi de andre ikke kan høre hendes skrig for larmen af de syngende børn.

Politichefen (John Saxon)

Døden ser til...

Det visuelle understøttes på fornem vis af Carl Zitrers foruroligende og stemningsfulde musik, der formår at intensivere stemningen i de enkelte scener, uden at tiltrække sig unødvendig opmærksomhed. Det er et den af den slags scores man ikke kan huske efter rulleteksterne, og netop derfor er

det en succes. Som en side bemærkning kan det nævnes, at den selv samme Zittreer komponerede musikken til slasherfilmen **Prom Night** (1980).

Jeg vil mene at enhver der holder af slasher-genren, og gysere generelt, bør anskaffe sig **Black Christmas**. Den er et studie i, hvordan en gys er godt kan indeholde godt skuespil, karakterudvikling, sort humor og en spændende historie uden at det hele drukner i effekter, blod og banale skurke.

Black Christmas er venligst stillet til rådighed af **Eclectic DVD**.

Titel: Black Christmas
Instruktør: Bob Clark
Manuskript: Roy Moore
Cast: Olivia Hussey (Jessica), Margot Kidder (Barbie), John Saxon (Lieutenant Fuller), Keir Dullea (Peter)
Producere: Bob Clark (producer), Findlay Quinn & Richard Schouten (executive producers)
Klip: Stan Cole
Foto: Reginald H. Morris
Musik: Carl Zittreer
Spilletid: 98 minutter
Aspect ratio: 16:9
Lyd: Dolby Digital
Sprog: Engelsk
Undertekster: Ingen
Produktionsland, år: Canada, 1974
Produktionsselskab: August Films.
Distributør (DVD): Critical Mass
Udgave/region: 1

Anmeldt af [Jacob Krogsoe](#) | 13/5/2006

Lokkemad

Morderens POV